

las vegades una acta de diputat, que quan la tenen fà que s'olvidin d'aquestos obrers que fins la vida exposaren per conquerir-los-hi aquella acta. Des de que l'amor ja no es lo mestre sinó tant sols un empresa, i qu'exploata lo treball de's altres, cap estimul d'amor y compassió té per sos treballadors, ja no mira qu'ab sos cancells y son exemple en sos tallers s'hi formi una escola de intel·ligents y habils operaris, son afany es la explotació, es de traure tanta quanta riquesa pugui de la producció ab lo menor cost possible; ja res li fa lo sapiguer qui son y d'ahont venen llurs treballadors, ell sols mira quant li costan y si li fan pera en cas contrari despedir-los qu'en son lloc mil altres ne trobarà.

Y desde que l'treballador no voiguent se subjectar a unes ordenances il·lògicas sols pensa es anar contra l'amor perquè en ell, ven-sa explotador, son tirà... mentres les seves aspiracions sols se reduxeixen al augment de salari y en lo rebaix de las horas de treball promovent pera lograrho serias vagas que sols portan las més de las voltas la miseria y la corrupció en las famílies quin estimul-tindrà en lo perfeccionament del ofici? que l'im porta canviar d'ofici continuament si lo que ell busca es arriyar al fi de la setmana pera cobrar mejor jornal? quina rabi de dependència l'obliga a reconeixer merits al amo y als encarregats si n'té prou en saber qui es que l'paga mello? Això en quant la relació entre l'amor y treballador.

Essent com eran los gremis unes associacions poderosas en quinas direccions no hi hia que dupertse hi havian conciencias rectas y sensatas, homes d'intel·ligencia y recte criteri, comunitat d'intereses, provehian de matèries primeras ab oportunitat y discreció repartintles als mestres y fins adelantaban ó fia- ban als agremiats que no tenían fondos pera fer las compras per lo seu compte.

A més los gremis dirigian memorials al Consell de Comptes, al qual denunciaven els treballs falsificats ó extrangers que poguessin motivar lo descredit de la mort d'alguna indústria y això es per demés dirlo era altament beneficiós per lo credit de las indústries catalanes posantlas a un nivell tant elevat que féu exclamar a un autor extranjer: *Les catalans sont les meilleurs ouvriers de toute l'Espagne; ils son actifs et adroits.*

A mitjans del passat sigle lo govern volgué restablir los gremis y per aqueix si nombrà una Comissió pera estudiar l'assumpto y aquesta després de molt estudiar contestà que no debia ferse oposició a la restauració dels gremis, desde l'punkt de vista liberal que n'res contradicuen, que l'experiencia y los recorts històrics ens diuen que lluny de estar las institucions lluixeres en un país a aquestas precisament deuenen ellas sa existència.

Faig punt recomanantse sobre aqueix assumpto una colecció d'articles intitolats "La Restauració dels Gremis," y publicats en lo diari de Barcelona en Abril de 1891.

En nova carta comensaré a parlar de la tant sabia institució anomenada "Lo Censurat de Mar."

Disposa de ton amich:
J. MORERA Y SOLER.
Sant Martí de P.—17—V—1903.

LO SOL Y L'VENT

(Paràbola)

Una vegada en lo firmament, lo sol radiant y l'vent impetuós tenien una llarga discussió a veure qui dels dos era l'més fort.

Cap dels dos volia cedir en los arguments del altre, sisís es que la discussió se prolongava llargament y tots dos ansieuvar d'obrir una prova de ses afirmacions. Y cosa l'si! Allavors s'escaigó a passar per un camí ab calma y pausadament un home, y ls dos elements, lo sol y l'vent varen acordar fer la prova dels llurs auguris desarrollant totas llurs forces contra l transvers que caminava.

Vas a veure—digué l'vent—com sols

llensarme sobre l'home aquell, lo despullo de las seves vestiduras.

Y va comensar allavors a bufar de la manera més foribonda que va poguer, obrintes pas en tots los ambits.

Mes com mes esforços feya, mes s'afferra va l'home a les vestiduras al cos, mes oprimia l'seu abrich, maleint lo vent y no deixant de perxó caminar, caminar sempre, allavors ab més dalit que may.

Lo vent coléric, va desfer allavors los núvols en pluja y neu, descarregantse d'aqueixa manera sobre l'home aquell; pero l'home no va detindres.

Va comprender lo vent que no era cosa possible arrençarli l'abrich que l'cubria, va comprender que tot lo que feya era inútil; l'home caminava sempre, y se aferrava l'abrich al cos.

Somrigué l'sol, aparagué entre dos núvols radiant, recalentant la terra, y l'home que allors se sentia bé en aquell calor, que s'allegava ab la teixor dels raigs solars, va treure l'abrich y s'el tirà a les espalles. Y ya aturarse disfrutant del sol.

Ja veus—va dir aquest al seu contrincant, lo vent—Ab lo bé s'obté més, qu'ab lo mal.

LLEÓ TOLSTOI.

Calendari català

Sant d'abril.—S. Felip

Sant de demà.—Lo venerable Beda pbre. Surt lo SOL a las 4 h. y 23 m. y's pon a las 7 h. 13 m.; surt la LLUNA a las 4 h. 23 m. y's pon a las 6 h. 50 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimarts, Tarragona.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y de Esplugues Francoli.—Divendres, Cornellà, Montblanc y Tarragona.—Dissabte, Valls, Vendrell y Esplugues de Francoli.

DE MADRID

25 de Maig.

Combinació de Governadors.

Las actas.—Tractat.—Enrich de Prussia.—Crisis?—Carreiras suspesas.—Alcalde de Barcelona.

Torna a parlarse de la combinació de Governadors civils.

Se diu que comprendrà les províncies de Guipúzcoa, Viscaya, Asturias y alguna altra. Respecte del Govern civil de Barcelona s'assegura que no quedará vacant fins a la tardor, perque lo Govern té empnyo en que l'senyor González Rothvoss segueixi en son càrrec fins que las Cambras reprenguin la seva tasca.

La comissió d'actas ha acordat concedir audiència en vista pública a las actas protestades desde lo vinent dilluns a dos quarts de nou del vespre.

En cada audiència serán despatxadas tres actas, durant una hora lo temps destinat a cada una d'elles.

Comunican de Washington que s'ha firmat lo tractat de comers entre Cuba y los Estats Units, per lo qual la primera República cedeix a la segona l'illa de Pinos pera establirhi una estació carbonera.

Procedent de Vigo arribarà en lo tren de las set a Madrid lo princep Enrich de Prussia, quefe de l'esquadra fondejada en aquella ciutat.

Vindrà acompañat dels seus ajudants, l'agregat militar a la embajada alemanya de Madrid, baró de Summern, y del primer secretari de la inspecció del Palau Real.

A la estació esperaran al princep alemany la família Real, los ministres de la Guerra, Marina y Estat, lo general Càmara que està a les ordres d'Enrich de Prussia durant la seva estada a Madrid, tot lo personal de la subairada alemanya, y las autoritats.

Lo princep Enrich se dirigirà al Palau, abonat s'hostetjarà, en un cotxe de la familia real.

En l'expres d'ahir al vespre sortí cap a

Durant lo viatge estarán al servei del principiuy empleats de la Casa Real.

Hi ha gran animació als centres polítics y a judicar per la espectació que s'observa en tots ells, sembla que s'apropan aconteixements que obligaran al cambi de Govern de que fa dies s'està parlant.

Circulen diferents noms pera candidats a formar part del nou ministeri, que seria presidit pel senyor Villaverde, y en lo qual tindrian representació tots los elements més liberals del partit conservador.

Ab tot s'adverteix que com més s'accentua aytal rumor, los senyors Silvela y Maura més units segueixen ab los senyors Sánchez Toca y marqués del Vadillo.

La espectació es gran, esperantse que s'esclareixi aquesta situació.

Comunican de París que l'quefe del Govern acava de decretar la suspensió de la carreira d'automòvils de Paris-Madrid.

Això se deu a que ja ha ocasionat vuit morts y molts ferits.

La ordre está donada pera que los corredors no passin de Burdeos.

La Gaceta d'ayunt, entre altres decrets que los respectius ministres varen sometre a la firma del Rey, publica lo referent al nombrament d'en Guillèm de Bolzaders pera Alcalde de Barcelona.

CRONICA DE BARCELONA

25 de Maig.

La anada del Orfeó a Tarragona

Hi ha hagut dificultats pera poguer anarhi ab tren especial, que sols podia conseguirse arribant a Tarragona després del expès. Per a evitar això, l'Orfeó sortirà de Barcelona l'diumenge vinent ab lo tren ordinari de las 6 del matí pera arribarhi a las 9:55.

Portarà als orfequistas a Barcelona.

Los programes que executaran en los dos concerts serán los següents:

A la tarda, primera part.—"Lo Cant de la Senyera," Millet, per las tres seccions.—"Lo Russinyol," (cansó popular), Mas y Serrazani, per las tres seccions.—"La Gata y en Belatre," (cansó popular), Pujol, per las tres seccions.—"La Mare de Deu," Nicolau, per las tres seccions.—"Las Campanas de Nadal," Comes, per las tres seccions.

Segona part.—"Les flors de Maig," Clavé, per la secció d'hommes.—"Cansó de noys," Grieg, per la secció d'hommes.—"Càlig averunt oculi mei," Victoria, per las tres seccions.—"Aucellada," Jannequin, per las tres seccions.

A la nit, primera part.—"Lo Cant de la Senyera," Millet, per las tres seccions.—"Lo Fili del Rey," (cansó popular), Pujol, per las tres seccions.—"Lo Cant dels ancells," (cansó popular), Millet, per la secció d'hommes. Solo per la professora senyora Vehrle.—"Oh quin bon eco," Roland de Lassus, per las tres seccions.—"Divendres Sant," Nicolau, per las tres seccions.

Segona part.—"Los pescadors," Clavé, per la secció d'hommes.—"L'Emigrant," Vives, per la secció d'hommes.—"Pregaria a la Verge del Remey," Millet, per la secció de seyyoretas.—"La mort del Escolà," Nicolau, per las tres seccions.—"Credo de la Missa del Papa Marcelo," Palestrina, per las tres seccions.

Ha sigut nomenat Alcalde d'aquesta ciutat el senyor Baladefes que fins ara havia de seremyat dit càrrec interinament.

Sembia que hi ha lo proposit per part del Govern, de crear aquí a Barcelona un cos de seguretat; lo que no està resolt encara es si lo crearán totseguit, arbitrant los recursos necessaris pera son sosteniment ó be si esperaran a la confecció dels nous pressupostos pera que s'hi consigni la cantitat que fassí falta.

En l'expres d'ahir al vespre sortí cap a

Saragossa en Bassili Paraiso, que ha passat uns quants dies a n'aquesta ciutat.

***
La Sindicat d'exportadors de vins de Barcelon, ha reclamat del Govern dispositions urgentes pera facilitar la exportació vinicola, mentre se presenta a las Corts l'anunci de la llei sobre esperits. Aquella Corporació oficial, en la sessió d'ahir, va prendre l'acord de trasmetre a sos agents comercials del Japó, Xina, Turquia y de varijs països del Sud y del Centre Amèrica, las instruccions necessàries pera l'envio de vins espanyols, ab l'objecte de crear nous mercats y desenvolupar los existents en aquelles nacions.

DEL EXTRANJER

Paris 24.

Combat

De Santo Domingo comunican que los insegnants que varen enderrocar l'arsenal de Santiago han sigut derrotats per las tropas del Govern.

Durant lo combat, que fou molt empenyat, va morir lo delegat del Govern, general en Dionisi Trias.

Las baixas d'ambas parts combatents foren nombrosas.

Complot

Dihen de Constantinopla que la policia segueix lo rastre dels individuos que preparan lo complot pera enderrocar la embajada russa.

L'inspector general de policia, comte de Lefoulon, y'l seu fill, han rebut moltes felicitacions per haver fet fracassar l'atentat.

Disgust

Los telegramas de Venezuela fan ressò del disgust que regna entre los extrangers residents en aquella República perque l'Govern, en la ley referent als drets y deures dels extrangers, tantsols concedeix dret a l'aquests pera reclamar indemnisió de perjudicis pels cansats per las forces lleals.

Cursa Paris-Madrid

Ascendeix a 239 lo nombre de automòvils que prenen part en la cursa Paris-Madrid. Tots han sortit aquesta matinada, començant pels grans y los lleugers y acabant pels petits, segons l'ordre que s'hi ha correspost per sorteig.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 25 de Maig de 1903, facilitades per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Baròmetre aneròid	Grav. d'humitat	Pluja en 24 hores	Aigua evap. en 24 hores	Estat del cel
9	755	49			Ras
15	755	47		8	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS	VEN	NUVOLS
	Maxim	Minim	Ter. tip. Direcció
9	35	17	28 SE. cir
15	32	22	30 S. cum

CRONICA

La Lliga Catalanista d'aquesta ciutat convoca a tots los seus socis a una reunió que vindrà lloc des de dos cuarts de deu d'aquesta nit en la sala d'actes de la societat, per tractar y acordar l'anada en projecta a Poblet, lo proper dilluns dia primer de Juny.

Ab motiu del solemne acte que tindrà lloc dilluns vinent a Poblet, hont se verificarà la entrega de la preciosa Bandera que las donas catalanes regalan a l'Unió Catalanista, regna en aquesta ciutat molt d'entusiasme entre nosaltres amics pera concorrer a tant important festa catalana.

Desde fa alguns dies hem començat a disfrutar de un temps ben propi de la florida estació primaveral.

La temperatura haiguda cada dia en més alta, si bé encara no s'ha fet molestosa la xafagor. La temperatura haiguda cada dia en més alta, si bé encara no s'ha fet molestosa la xafagor.

Hem rebut lo prospecte anunciador de la *Ilustració Catalana* que començarà a publicar-se desde el primer diumenge del mes entrant. Serà una "Ilustració Catalana" de debò. Catalana la seva llengua, catalans són col·laboradors tant artístichs com literaris y à la catalana editada. A tots los catalans, per serio ella, nos interessa acullirla com cal y ajudarla a prosperar pera honra de nostra terra.

La societat en comandita Enrich Odeua Giró s'ha fet càrrec desde questa feira de la casa comercial Francesch Marí Guasch, també d'aquesta ciutat.

Abduas cases comerciejan ab farinas, grans y despullas.

A las vuit d'ahir nit se desbocà la mula que portava un carro Arrabal de Jesús baixa avall, topant contornada del carrer del Palosanto hont se deturà quedant estellada una de las baranes del vehicul y alcansant a un gosset que queda ab las dos potas del darrera trancadas.

Lo conductor no prengué mal gracies a haverse tirat delbaix del carro avans de topar contra la cantonada.

S'han publicat darrejament los tomets de la Biblioteca popular de "L'Avenç, Nerto, tradució del poema de Mistral, per Mossen Cinto Verdaguér y La Gent del Llamp, original de don Joseph Aladern.

Totas dos obretas valen la pena de ser adquiridas y llegidas.

Se venen al preu de cincuenta céntims cada tomo.

S'han constituit legalment las societats "La Renaixença", à Olèrdola, y "Centro Republicano", a Manresa.

Lo mercat setmanal celebrat ahir en aquella ciutat estigué bastant concorregut, havent-se fet transaccions de regular importancia gayrebé totes elles.

Per defunció de la mestra donya Maria Milagro Ferrer Ibañez, ha quedat vacant la escola de pàrvols de Roquetas, dotada ab lo sou anyal de 1.100 pessetas.

Pera l'dia 2 del proper mes de Juny s'ha convocat als diputats provincials pera celebrar sessió.

Los camps de nostre terme municipal presentan un aspecte relativament satisfactori.

Ha comensat la saga de la cibada, los olives prometen un abundant fruit y los ceps americans fan concebir lisonjeras esperances.

La "Associació Catalanista" de Montblanch ha instalat son domicili en la casa del carrer Major nomenada "cal Civit". Pera l'dia 31 próxim, a la nit, prepara una festa inaugural en la qual hi pendrà part significats personatges del catalanisme.

Ha publicat un manifest dirigit a aquell poble.

Es ya un fet la constitució de una federació obrera, a Barcelona, en la que hi figuren los següents oficis: carreteres faquins, obrers de ferrocarrils, carregadors y descarregadors de mercancies en las estacions y molls y faquins.

La federació suma un total de nou mil obrers.

Ha sigut nomenat agent pera exercir en aquella província la vigilància y repressió del contrabando de pólvoras y demés materials explosives, don Vicenç Gómez Benito.

Entre los projectes de llei que lo senyor Rodríguez Sampedro presentarà a las Cortes figura una proposant que las fincas de propietat del Estat y que estant abandonadas ó no s'eduan ab tot lo profit que d'elles pogués.

obtindrers, poden ser arrendadas à particulars pera que las converteixin en explotacions agrícolas.

Escriven de Tortosa que "los camps y los arbres d'aquella comarca ofrecen molt bon aspecte. Pot assegurar-se que, si no's desarrollan inesperats fenòmenos meteorològics, serà molt abundant la cultiva d'oli en dita regió olivarera que, com es sapigut, té grossa importància y constitueix lo nervi de la agricultura del país.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1181'79.

Un dels aconteixements mes notables d'aquests temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit produpte que toona los cabells blanxs del color que s'han tingut à la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salut, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa cai-guda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font, número 13 y à las principals Perfumerias y Perruquerias.

Deposit general: J. Uriach y C. BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatz à la rambla de Sant Joan, número 30-32.

TARRAGONA

FINALMENT ¡OH LECTORES!

Podém anunciar que ha sigut venut lo te-

rrible mal venereo y sifilitich. Pera detalls

ligeixis en 4ª plana, "Milagrosos confits ó

Injecció anti-venereo y Roob anti-sifilitich

CONSTANCY

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñ		33'90	
" 60 "			
8 dñ			
" vista.		34'30	
Paris 90 dñv.			
" 8 dñf.			
" vista.		36'20	
Aix 8 00			
Amberes 90 dñv.			
Marsella 90 dñf.			
" 8 dñv.			
" 4 vista.			
Perpignan 90 dñf.			
" 8 dñv.			
Hamburgo 90 dñf.			
" 8 dñv.			
" vista.		167	
Cambi anterior de			
Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.

645	Gas Reusense.
625	Industrial Farinera.
	Banca de Reus de Descomptes y Prestams.
740	Manufacturera de Cotonis.
100	C. Reusense de Trans-
27-50	vias.
	C. Reusense de Trans-
	vias privilegiadas 5000000 per 100.
325	Electra Reusense.
	Manicomio de Reus.

J. MARSANS ROF Y FILS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Interior 76'42 BARCELONA

Amortisable 5 p. 96'12 Frances 36'40

Colonial Lliures 34'33

Mercantil MADRID
Norts 60'65 Interior 76'51
Alicants 99'75 Frances 36'25
Orenses 33'70 PARIS
Obra Francesa 21'45 58'75 Exterior 89'27
Id. Almansa 5 00 104'25 Norts 211
Id. Id. ayg. — Alicants 334
Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

T BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisiació à Barcelona à las 4 de la tarde

d'ahir.

Interior 76'28 Cubas del 68

Colonial — Cubas del 90

Orenses 33'35 Amortisable 96'07

Norts 60'60 Ob. 5 p. 104'12

Alicants 96'10 Id. 3 p. 58'75

Vitalici V. — Id. 3 p. 51'62

PARIS MADRID

Exterior — Interior 76'30

— GIROS —

Paris 36'45 Londres 34'35

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior 89'25

Portugués 32'12

Rio Tinto. 12'56

Norts. 210 —

Alicants. 334 —

Se reben ordres pera operacions de Bolsa.

Compra y venta al contat de tota classe de va-

lors cotisables de Bolsa. Descompte de cu-

pons y compra de monedas de tots los pais-

sos.

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha traslladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrechs al Cafè del Circol.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

SE VEN

Se cedrà a un preu mòdic una magnifica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d'aquesta ciutat. Està plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, posseix pou ab ayga abundant y cinya y sis horas d'ayga setmanals d'una abundant mina.

Los avellaners y demés arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.

Pera informes en aquesta Redacció.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer,

cantonada al de la Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen ràpides y sorprendents curacions en les enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbar (lunat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciaticea, Corea (ball de San Vieto), Ataxis locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptius, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Càlculs renals y hepàtics, etc.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

EMILI ANGLÉS

Recader de Reus à Barcelona

y de Barcelona à Reus

Ofereix al públic sos serveys y reb los encarrechs a Reus en son domicili, carrer Santa Ana 28, 1er. 2a., a la garnisioneria del successor de don Miquel Ventura, piazza de Prida núm. 6, cantonada al carrer de Marian Fortuny y a la dous Joseph Baldrich, carrer de Sant Joan número 20. A Barcelona carrer del Carme 38 y Balmes 65.

COTXES FÚNEBRES EN VENTA

NI ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

Del Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 22.

Lo viatje del Rey

Es molt comentada la notícia referent al viatje que l'any vinent farà a Berlín y Viena lo Rey d'Espanya.

Lo príncep de Prussia

A las set en punt ha arribat a Madrid lo príncep Eurich de Prussia.

A la estació l'esperaven lo Rey, los ministres, personal palati, autoritats, etc.

Avui se celebrarà al Palau un banquet en honor del príncep Eurich.

Projecte d'Hisenda

Lo ministre d'Hisenda està travallant en lo projecte de reforma de la llei del Timbre que presentarà al Congrés aixís que estigué constituit

